

Lakialoite LA 97/2017 vp

Li Andersson vas ym.

Lakialoite laiksi lastensuojelulain 13 b §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan lastensuojelulakiin säännöstä, jonka mukaan lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla vastuullaan vain se määrä lapsia, joiden osalta hän voi suoriutua lastensuojelulakiin tai muuhun lastensuojelua koskevaan lainsäädäntöön sisältyvistä velvoitteista. Yksittäisellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä voi olla vastuullaan kuitenkin enintään 30 lasta.

PERUSTELUT

Lasten oikeuksien päivänä vuonna 2017 yli tuhat sosiaalityöntekijää ja sosiaalityön opiskelijaa allekirjoitti adressin nostaakseen esiin lastensuojelun asiakkaina olevien tuhansien suomalaislasten oikeuden suojeleluun. Sosiaalityöntekijöiden laatiman adressin taustana on heidän vakava huolensa siitä lasten ja nuorten heitteillejätöstä, jota lastensuojelutyön krooninen aliresursointi saa aikaan useassa kunnassa. 40, 60, jopa 80 lasta sosiaalityöntekijää kohden on kestävätilanne, kun asiakkaina on lapsia, joiden tilanteet ovat vakavasti vaarantuneita ja turvattomia (Sosiaalityöntekijöiden laatiman adressin julkaisupäivä on lapsen oikeuksien päivä 20.11.2017).

Vetoomuksessa todetaan muun muassa: "Neljä—viisikymmentäkin asiakkaana olevaa lasta tekee tiiviin työskentelyn lastensuojelussa vaikeaksi. Tästä huolimatta joissakin kunnissa näytetään hyväksyvän tilanne, jossa asiakkaana olevia lapsia on vielä paljon enemmän yhtä sosiaalityöntekijää kohden." Ruotsissa on säädetty laissa, että yhdellä sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 35 asiakasta.

Lastensuojelun riittämättömistä resursseista on varoitettu jo pitkään. Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen vuonna 2014 julkaisemassa Lastensuojelun laatusuosituksessa todetaan, että lastensuojelun työntekijäresurssit suhteessa asiakasmääriin ovat yleisesti katsoen riittämättömät. Kuntatyönantajien vuonna 2012 tekemän työvoimatiedustelun mukaan kunnissa oli 11 prosentin työvoimavaje lastensuojelun sosiaalityöntekijöiden osalta. Lastensuojelussa työskentelevien sosiaaliohjaajien työvoimavaje oli 2,5 prosenttia ja lähihoitajien 7,8 prosenttia.

Kuntaliiton lastensuojelun kuntakyselyn 2012 mukaan joka neljännessä vastanneessa kunnassa oli riittävästi käytettävissä pätevien sosiaalityöntekijöiden työpanosta. Sosiaaliohjauksen työpanosta oli riittävästi joka kolmannessa kunnassa, ja juridista asiantuntemusta oli riittävästi sosiaali-

Lakialoite LA 97/2017 vp

lityön käytössä 12 prosentissa vastanneista kunnista. Tilastokeskuksen kuntasektorin palkkatilaston mukaan kunnissa palkkaa saaneiden johtavien sosiaalityöntekijöiden, sosiaalityöntekijöiden ja sosiaalihoitajien lukumäärä lisääntyi vuodesta 2004 vuoteen 2012 yhteensä 1 744 henkilöllä. Edellä mainituilla nimikkeillä kunnissa palkkaa saavia henkilöitä oli vuonna 2012 yhteensä 5 924. (Lastensuojelun laatusuositus, pdf, Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2014: 4, s 28.)

Lastensuojelun tilanteen parantamiseksi tarvitaan riittäviä resursseja työn järjestämiselle, työntekijätarpeen huomioon ottamista koulutuksen suunnittelussa sekä velvoittavia vaatimuksia asiakasmäärien enimmäistasoista. Lastensuojelun riittävässä mitoituksessa on kyse kaikista haavoittuvimmassa asemassa olevien lasten ja lapsiperheiden oikeudesta suojaan ja tukeen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

lastensuojelulain 13 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään lastensuojelulain (417/2007) 13 b §:ään, sellaisena kuin se on laissa 297/2016, uusi 2 momentti, seuraavasti:

13 b §

Lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä

Tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettulla lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla vastuullaan vain se määrä lapsia, joiden osalta hän voi suoriutua tähän lakiin tai muuhun lastensuojelua koskevaan lainsäädäntöön sisältyvistä velvoitteista. Yksittäisellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä voi olla vastuullaan kuitenkin enintään 30 lasta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Lakialoite LA 97/2017 vp

Helsingissä 18.12.2017

Li Andersson vas
Katja Hänninen vas
Leena Meri ps
Hanna Sarkkinen vas
Veronica Rehn-Kivi r
Jari Myllykoski vas
Ritva Elomaa ps
Kari Uotila vas
Anna Kontula vas
Silvia Modig vas
Aino-Kaisa Pekonen vas
Päivi Räsänen kd
Matti Semi vas
Annika Lapintie vas
Tarja Filatov sd
Jukka Gustafsson sd
Eeva-Johanna Eloranta sd
Kristiina Salonen sd
Krista Mikkonen vihr
Ozan Yanar vihr
Maria Guzenina sd
Sanna Marin sd
Jani Toivola vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Pilvi Torsti sd
Paavo Arhinmäki vas
Satu Taavitsainen sd
Satu Hassi vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Hanna Halmeenpää vihr
Johanna Karimäki vihr